

Compareixença Parlament de Catalunya sobre la CCMA

Francesc Homs i Molist. Secretari General de la Presidència

25 de novembre de 2011

Fa unes setmanes vaig sol·licitar poder comparèixer davant d'aquesta comissió de control per poder exposar el posicionament del Govern respecte a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuais. Agraïixo al conjunt dels grups que m'ho hagin facilitat. He de fer notar que el secretari general de la Presidència té com a competències assignades la relació amb la CCMA perquè no hi hagi cap confusió en aquest sentit.

Ja fa mesos que es fa present un debat sobre els mitjans públics de Catalunya. Un debat que lògicament no és neutre i que enfronta postures diferents. Això no és nou, ha anat passant durant tots aquests anys de democràcia. Durant aquests mesos hem anat sentint veus, moltes d'elles des d'Espanya, que reclamen eliminar els mitjans de la Corporació, o com a mínim minimitzar-los fins a convertir-los en testimonials o purament folklòrics. Lògicament, aquestes veus són les mateixes que defensen que Catalunya ha de ser només una regió administrativa dins de l'Estat espanyol, en lloc d'una nació que aspira a autogovernar-se. Aquestes veus s'aprofiten dels ajustos que ens veiem obligats a fer per vestir la seva argumentació. En temps de retallades no es poden dedicar diners a la ràdio i a la televisió públiques, diuen.

A l'altre costat de la balança, també hi ha veus que defensen que la Corporació ha de quedar al marge del context econòmic actual, desafiant una realitat que es fa evident a cada racó de país i en tots els àmbits de la nostra economia, i també de la nostra administració pública.

Davant d'aquest debat, el Govern de la Generalitat ja ha manifestat en diverses ocasions que aposta rotundament per preservar i impulsar la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. I que el model que tenim és el millor punt de partida per aprofitar els reptes de futur que tenim (que hi són) i, també per afrontar a consciència les objectives dificultats del moment.

Volem, doncs, una Corporació catalana, que sigui mirall i impuls de la nostra llengua i de la nostra identitat com a país, que sigui un model de servei públic, i que sigui motor de la indústria audiovisual del nostre país. Aquestes són les tres potes claus. Repeteixo: catalanitat, servei públic, i motor de la indústria audiovisual.

Però la raó principal per la qual comparec és relativa a la voluntat de donar compliment a la resolució d'aquest Parlament sobre el Mandat marc del sistema públic audiovisual català que va aprovar aquest Parlament el febrer de 2010, mitjançant la qual s'instava al Govern a presentar el Contracte Programa de l'ens el febrer de 2012.

Així doncs, el febrer de l'any vinent, el Govern ha d'estar en condicions de tenir elaborat el nou contracte programa, però abans, consideràvem oportú venir a explicar els pilars d'aquest futur contracte programa: els objectius més estratègics o de fons, i les mesures més operatives a curt termini.

Vagi per endavant el compromís del Govern d'apostar per reforçar el model que ha disposat la Corporació des de la seva fundació, i recollit també en el darrer contracte programa (2006-2009).

¿Per què cal disposar d'uns mitjans públics de comunicació potents i de primer nivell? ¿per què pensem que això ha de ser d'aquesta manera? ¿per què el Govern que represento en aquest instant els vol tenir i creu honestament que el nostre país els necessita? ¿i per què la Corporació pensem que té un valor estratègic de primer ordre per a Catalunya, per a la nostra nació?

Aquestes preguntes en els temps que corren i potser en un altre país tindrien respostes diferents, ja ho admeto. La singularitat de Catalunya és exportable en segons quines coses, i en segons quines altres, no tant. I més, tenint en compte com estan canviant les coses en el món audiovisual i en el món de la comunicació, ambdós íntimament lligats, com vostès saben. Però, nosaltres enfoquem aquesta qüestió des de la perspectiva que la Corporació representa un valor estratègic. Per un Govern com el nostre, per un govern nacionalista, evidentment, els elements estratègics són la salut, l'atenció sanitària; l'educació, en tots els nivells, en el sentit més ampli del terme; aquelles polítiques que facilitin la creació de riquesa, tot i que l'estimulació directe des del sector públic és avui molt difícil; però també és estratègic per a nosaltres que Catalunya disposi d'uns mitjans de comunicació públics potents.

Situades així les coses, voldria subratllar que el proper contracte programa ha d'estar presidit pels tres grans compromisos que anteriorment els esmentava: llengua, identitat nacional i compromís cívic; servei públic; i motor del sector audiovisual.

Tres grans compromisos que responen a tres grans i poderoses raons:

La **primera raó** va lligada a una idea de país, que defensa aquest Govern i una majoria molt àmplia i transversal, comuna a moltes sensibilitats ideològiques i polítiques. Una idea de país, de **concebre Catalunya com a nació**, i, en conseqüència, nosaltres ens sentim amb la necessitat de traslladar una visió catalana del món i de la realitat d'avui, a través d'uns mitjans públics que tenen aquest enfoc. I ho dic amb totes les lletres. A vegades se'ns critica això per part d'alguns sectors minoritaris -que al mateix temps lloen altres nacions desacomplexadament-, però m'estimo més deixar les coses clares perquè això facilita que ens puguem entendre després una àmplia majoria. I certament, per a nosaltres, la televisió de Catalunya és la televisió nacional de Catalunya, i Catalunya Ràdio és la Ràdio Nacional de Catalunya.

I això lliga amb un element que, en el cas de Catalunya, té un gran valor que és la llengua, el català, la llengua pròpia del nostre país, així definit a l'Estatut. En aquest sentit, fixin-se que en els darrers anys el consum de la llengua pròpia en la radiodifusió s'ha anat incrementant. Cal destacar que el consum de ràdio en català ha passat del 40% al 60% entre l'any 2000 i el 2011, i això ha estat gràcies a la persistència, a la perseverança i a la capacitat de lideratge que té Catalunya Ràdio, però també perquè s'hi ha incorporat, al costat d'aquesta emissora de referència, altres emissores, particularment una, per dir les coses pel seu nom, que és RAC1, del sector privat. Per tant, aquesta capacitat d'unir esforços sector públic-sector privat, en el marc de la ràdio en català, ens ha portat a què la presència del català en el conjunt de l'emissió radiofònica que es fa a Catalunya hagi passat del 40% al 60%.

En canvi, en l'àmbit televisiu no s'ha produït en un sentit equivalent en el mateix període de temps. No és per fer cap crítica a ningú, sinó simplement per fer una constatació de quin és el marc que tenim, i el context en el qual ens movem. De fet, en l'àmbit televisiu, el consum de televisió en català ha passat del 30% al 23% en els mateixos anys. Per contra, s'han multiplicat els canals de difusió. I

enlloc estava escrit que, perquè es multipliquessin els canals de difusió, el català hagués d'anar a menys, que és, insisteixo, el que ha passat. Per tant, vostès entendran que, en aquest terreny de la llengua, serà prioritat de l'actual Govern aprofitar el motor de la Televisió de Catalunya i la seva capacitat de lideratge com a mitjà que potencia l'ús del català, per trobar la manera que s'incorporin altres televisions d'iniciativa privada o pública (en el cas local), repetint poc o molt l'esquema que s'ha produït a la ràdio. Tot i que són mitjans diferents, si s'ha pogut fer en el camp de la ràdio, insisteixo, enlloc està escrit que no es pugui en el de la televisió.

Per tant, fixin-se que la primera raó per la qual nosaltres apostem per una televisió i una ràdio públiques potents passa precisament per aquest concepte de país, i particularment per defensar la llengua catalana, per trobar maneres, juntament amb la iniciativa privada, de fer que el consum de ràdio i televisió, però sobretot de televisió, s'eixampli pel que fa a la llengua catalana.

Segona raó. La necessitat de **disposar d'un servei públic de qualitat i d'alta credibilitat.** Creiem que al costat del tema de la llengua i del concepte de país, la idea de servei públic de qualitat continua sent plenament justificat en els temps que corren. És veritat que la iniciativa privada pot fer i fa, de fet, un servei públic, i ha d'estar subjecte, des d'aquest punt de vista del món de la comunicació i del món de la producció audiovisual, a un context normatiu exigent, ocasió per subratllar la feina que en aquest sentit fa el CAC en el control i garantia de la qualitat que s'emet en aquest país. Però, certament, allò que paguem amb diners públics està més obligat que ningú a fer un servei públic de qualitat. Des d'aquesta perspectiva, és evident que la prioritat de la Corporació ha de ser construir una oferta plural de qualitat i en català que tingui com a eixos principals la informació, la cultura, l'entreteniment i l'educació, i que faci especial atenció als públics infantil i juvenil, que és un plus de responsabilitat que potser altres mitjans no públics poden no tenir amb la mateixa intensitat.

En la programació i en el conjunt de les seves activitats i serveis, la Corporació ha de reflectir la diversitat i garantir la pluralitat. El conjunt dels seus mitjans tenen l'obligació de donar servei a tots els públics i incidir-hi tot projectant els valors més transversals del país, com a eina de cohesió social i com a eina de credibilitat i independència. La Corporació ha de fomentar el debat plural sobre qüestions d'interès públic i assegurar la cobertura de l'actualitat tant internacional com nacional mantenint, evidentment, la proximitat com un dels seus trets distintius i uns dels seus valors més apreciats.

La **tercera raó** té a veure amb la Corporació com a **motor de la indústria audiovisual a Catalunya**. En aquest sentit, els voldria fer notar que la Corporació hi serà present, aquesta és la voluntat del Govern, per descomptat, i mantindrà, com ho ha fet fins ara i, si pot, enfortirà el seu compromís en l'impuls i el desenvolupament de la indústria audiovisuals catalana, exercint com a motor d'aquesta indústria a Catalunya i sent la base d'un teixit productiu consolidat, competitiu, diversificat, al qual ha dotat de finançament i de finestres de difusió.

En aquest sentit, em feien notar els propis directius de la Corporació que, tot i ser un any restriccions fortes, Televisió de Catalunya es gastarà aquest 2011 60 milions d'euros en producció externa. Cal remarcar, però, que aquesta manera de fer només es podrà sostenir si som capaços de mantenir l'equilibri entre l'explotació interna i els recursos externs, treballant a favor del sector audiovisual català clarament, i amb una col·laboració que es fonamenti en dos conceptes que ens sembla que son claus en el moment que vivim particularment: la transparència i l'interès comú compartit, veure's com a aliats els uns als altres, perquè si al final, el sector públic i el sector privat es veuen com a enemics, per dir-ho de manera col·loquial i directa, és molt difícil que es pugui fer res plegats. Després en faré un comentari.

Així doncs, compromís amb el país, servei públic i motor audiovisual, aquests són els tres eixos que han de seguir configurant d'ara en endavant la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, les tres línies vermelles, a les quals en cap cas no renunciarem. Però com deia al principi de la meva intervenció, enfront als que més o menys descaradament proposen el debilitament de la Corporació, també hi ha postures que defensen un total immobilisme, teòricament, en bé de la pròpia Corporació. I aquestes dues actituds –les unes i les altres- són les que combatrem des del Govern, precisament en favor de la Corporació que tots plegats anhelem.

Des del Govern defensem que la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals té reptes a afrontar, s'ha de posar al dia en profunditat i assumir un seguit de canvis per continuar sent un model d'èxit i una mostra d'orgull del nostre país. I situats en aquest punt, em sembla oportú desgranar alguns dels elements operatius –no ja estratègics- que entenc que condicionaran de ple el futur contracte programa.

En primer lloc, cal adequar la Corporació a la situació econòmica en què estem. La Corporació no pot escapar dels ajustos pressupostaris que està duent a terme i que haurà de seguir duent a terme la Generalitat. És cert que l'any 2011, la Corporació ha fet esforços, i en aquest sentit els agraïm ben sincerament, i més davant la caiguda en ingressos publicitaris d'aquests darrers temps. En aquest sentit un agraïment especial al president del Consell de la Corporació, el senyor Marín, i a tots els membres del consell, que han

demostrat gran professionalitat aquest any, un any de situació complicada i agraïment també al senyor Mateu i a la senyora Mònica Terribas que estan demostrant gran professionalitat.

No obstant això, no s'ha complert amb els objectius fixats per enguany. El pressupost de la Generalitat per a la Corporació aquest any 2011 era de 300 milions d'euros, el que representava una reducció del 15% respecte l'aportació prevista l'any 2010, 350 milions d'euros. Tot i així, les necessitats de la Corporació per aquest any es preveu que ascendeixin a 321 milions d'euros, cosa que suposarà la generació d'un dèficit de com a mínim 21 milions d'euros. I tot això en el marc d'una notable caiguda dels ingressos per publicitat, tal i com els he fet notar abans.

Cal tenir present que la reducció de l'aportació per aquest any, que tal i com els he dit ha estat del 15%, era una mica per superior a la de la mitjana del pressupost de la Generalitat, que recordem que va ser del 10%, però molt inferior a la reducció que van patir set dels dotze departaments de la Generalitat, com ara el propi Departament de la Presidència (amb una reducció del 21,6%), el Departament de Cultura, amb una disminució del pressupost del 17,5%, i molt lluny de la reducció que ha patit el Departament de Territori i Sostenibilitat, del 31%.

Aquests 21 milions de desviació no signifiquen que no s'hagin fet prou bé els deures, però resulta evident que el que no s'ha estalviat enguany, s'haurà de fer el que ve. D'aquesta manera, l'any 2012, serà necessari seguir amb la reducció del pressupost iniciada i alhora caldrà cobrir el dèficit sobrevingut. En aquest sentit, sàpiguen que he comunicat al president de la Corporació que els diners que la Generalitat podrà destinar a la Corporació seran molts menys que els d'enguany, i que estaran al voltant dels 260 milions d'euros, el que suposa una variació del 13,3%.

Aquesta és una reducció notable. Ben cert. I que té riscos de tota mena. També ben cert. Però és el marge que avui tenim en el marc pressupostari que estem analitzant en aquests moments a nivell de Govern. De totes maneres, també els puc dir que en funció de l'aprovació dels mateixos pressupostos i particularment de la seva implementació, aquesta xifra podria variar una mica a l'alça.

Arribats a aquest punt és obvi que caldrà prendre decisions. I de manera resumida els diré que amb menys pressupost per davant tenim d'entrada dues opcions: o toquem el que col·loquialment s'anomena pantalla, la programació de TV3 i de la resta de canals, i per extensió, també acabem tocant el sector audiovisual que nodreix la Corporació, o toquem principalment el capítol de personal, no únicament, però sí principalment.

La nostra opció és clara. Sé que avui em faré profundament antipàtic davant dels prop de 2.700 treballadors de la Corporació. I sobretot perquè algú, davant de la proposta que fem, pot tenir la irresponsable i injustificada temptació d'especular que aquests empleats cobren per sobre del que es mereixen. Vagi per endavant que penso que la feina que es fa a la Corporació, a TV3 i Catalunya Ràdio, és excel·lent. I ho és especialment i per sobre de tot per la qualitat i professionalitat dels seus treballadors i treballadores. I això, benivolgudes diputades i diputats, no té preu. Cal reconèixer-ho i posar-ho especialment en relleu.

No volem desmuntar una programació que en termes generals funciona molt bé i que atorga a la nostra televisió un lideratge potent. Així doncs, la nostra opció passa per demanar un punt d'esforç als treballadors i treballadores de la Corporació, en línia amb el que demanarem a tot el personal de la Generalitat per a l'any 2012. Ja sabem que enguany l'han fet. I, de nou, l'agraïment que els devem tots. Com també, a la resta d'empleats públics que van fer aquest mateix esforç ja el 2010.

Està clar que el que els acabo d'explicar no es pot imposar. Segurament no podríem, però en tot cas els asseguro que no ho volem fer així. La negociació amb els treballadors i els seus representants ha de ser el nord del que els proposo. I una televisió i una ràdio més fortes i més independents, la recompensa. A més, tal i com ja estem compromesos en la darrera negociació del conveni col·lectiu, els anuncio la voluntat del govern que aquestes mesures han de comportar el manteniment del conjunt de la plantilla actual de cara als propers temps. Ho va dir el mateix President de la Generalitat aquest dimarts, el compromís del govern és prendre aquelles mesures que calgui en relació a les condicions laborals amb un únic límit: no engreixar la ja malmesa llista de l'atur. El convenciment que tenim és que una aposta seriosa i potent per la televisió i la ràdio públiques del futur que necessitem a Catalunya, no pot prescindir de cap professional. Ans el contrari, tenim l'oportunitat de reconstruir sobre les excel·lents bases que disposem un projecte de comunicació públic que sigui exemplar i motiu d'orgull dels seus protagonistes i del conjunt del país.

Una **segona mesura** de caràcter operatiu que pensem que cal emprendre és la necessitat d'aplicar una **major transparència en els processos de contractació de la producció associada**, és a dir, en la compra de productes audiovisuals a la indústria catalana. En aquest sentit, defenso que caldria incorporar elements de més transparència en el procediment actualment establert, introduint mecanismes de garantia i transparència en les decisions que es prenen a les denominades comissió de valoració de programes i comissió de valoració de coproduccions. Una idea podria ser implicar-hi el mateix sector. Així, hi participaria la indústria audiovisual i alhora s'aconseguiria una major transparència, una necessitat vital si tenim en compte que es tracta d'una corporació que es nodreix bàsicament de diner públic i que administra molts recursos.

En **tercer lloc**, m'agradaria reflexionar sobre **com hem d'entendre Televisió de Catalunya**. L'hem d'entendre com un mitjà que es defineix pel canal o bé l'hem d'entendre també per la seva capacitat de generar continguts potents? És cert que el canal permet obtenir un posicionament en el mercat i encara avui determina de manera molt principal els consums. Però hem de tenir molt present que cada cop més els continguts es defineixen com a tals, tenen vida pròpia, i la tenen més enllà del canal. En aquest sentit, els adolescents –que seran els consumidors potencials dels propers anys- consumeixen sobretot programes, continguts audiovisuals, i no estrictament un canal.

Per això, la nostra aposta passa perquè la Corporació sigui també productora (directa o per compra) de continguts de gran nivell, amb una alta qualitat i que puguin aconseguir un alt nivell d'audiència. Uns productes que puguin ser consumits a través dels canals de la Corporació, lògicament, però també per internet.

Així doncs, Televisió de Catalunya ha de ser garantia d'una producció a gran escala de continguts que responguin als objectius que ens marquem i que marquem en el Contracte Programa, i sobretot que estiguin al servei del país, la llengua i de la nostra identitat col·lectiva, i d'uns valors d'interès públic.

Quarta assignatura que tenim davant: **¿quants canals ha de tenir la Corporació?** Davant d'aquesta anàlisi que feia ara sobre la importància creixent dels continguts per ells mateixos i davant les dificultats financeres del moment actual, cal fer una reflexió en la qüestió dels canals. Cal fer una aposta potent per poder disposar dels canals necessaris per mantenir la Corporació com un mitjà referent en qualitat i audiència. Però alhora, cal advertir que no podem assumir el manteniment dels sis canals actuals. Aquesta és la realitat. Per això apostem per disposar de quatre canals amb uns continguts molt potents que ens permetin fer front a la disminució de la presència del català a la televisió que s'ha produït els darrers anys i que anteriorment els comentava.

La televisió digital ha suposat la multiplicació exponencial de canals, però per contra, per a Televisió de Catalunya ha representat la pèrdua de quota de pantalla, i per extensió, com deia, el català ha perdut també presència, una realitat que no estava escrita que hagués de ser així.

Aquest procés de concentració que ara proposem per passar a disposar de menys canals, cal entendre'l com una oportunitat de futur i de consolidació. Cal ser conscients i aprendre la lliçó que multiplicar els canals no atorga automàticament més audiència. El que cal són productes audiovisuals de qualitat i amb capacitat d'atracció del gran públic.

En aquest punt, des del Govern creiem que podem garantir que els quatre canals que resultin del procés de concentració arribin a totes les llars del país i es consolidin com els referents en generadors de continguts atractius i potents. Hi destinarem els recursos necessaris perquè sigui així.

Per cert, aprofito que estic parlant de la cobertura per fer una reflexió que no afecta estrictament la Corporació, però sí l'estalvi que pot generar el que els diré. ¿Des de la Generalitat hem de pagar l'elevadíssima despesa per tal que cadenes espanyoles com ara, per exemple, Intereconomía, arribin al conjunt del país? ¿L'elevat cost que això representa s'ha de sufragar amb diners públics, amb diners de la Generalitat, quan no tenim l'obligació legal de fer-ho? Nosaltres creiem que no. I per això afirmem que volem dur a terme una revisió a fons del pla de cobertura de la televisió digital. El sistema actual no és sostenible. De fet, en aquest terreny ens podem estalviar entre 9 i 11 milions d'euros l'any que ve, que en bona part aniran a compensar l'ajust que abans els he anunciat.

Una **cinquena mesura**. Hem de buscar les fórmules que permetin una relació i una implicació més alta entre Televisió de Catalunya i l'àmplia xarxa de televisions locals que hi ha al nostre país. És cert que existeix una gran opacitat quant a l'audiència que tenen aquestes televisions i per tant, el seu impacte real, però sí que sabem que hi són i que aporten una àmplia cobertura territorial.

En aquest sentit, a títol d'exemple, em consta que la Xarxa Audiovisual Local i TV3 estan estudiant com intercanviar continguts entre aquesta nodrida xarxa de televisions locals i el gran aparador que representa Televisió de Catalunya. Concretament, es podria plantejar que el Telenotícies Comarques o determinats continguts esportius es nodrissin del que facin les televisions locals, cosa que aportaria una gran proximitat, i com a contrapartida, la Corporació podria subministrar continguts a les televisions locals per omplir la graella. Només apunto una possible proposta, però és evident que no em pertoca a mi concretar aquest tipus de solucions.

En definitiva, totes aquestes mesures que he estat detallant combinen una aposta rotunda per un model consolidat de Corporació, és a dir, el model que ha tingut des de la seva creació, però alhora amb una gestió adaptada als temps actuals, a les noves necessitats i als condicionants que no podem oblidar i obviar.

Ajustar costos, incrementar la transparència en la relació amb el sector audiovisual, apostar per continguts de nivell, redefinir els canals existents amb

l'objectiu d'incrementar el català a la televisió, reforçar la col·laboració amb les televisions locals són propostes que els faig de cara el futur contracte programa que penso que ens poden ajudar operativament a reforçar la televisió i adequar el pressupost.

En aquest sentit, també vull posar de manifest que existeix un ampli consens que el model d'organització directiva no és el més adequat, no és el més òptim. Però a més a més, som molt conscients que si hem de demanar un esforç extra als treballadors de la Corporació, tal i com he anunciat, és necessari que la cúpula directiva sigui exemple d'aprimament i de contenció. Per cert, un aprimament que haurà d'implicar als directius, però també als professionals de més catxet que hi treballen.

Aquesta és la línia que motiva la llei que vam entrar al Parlament abans de l'estiu. I aprofito per manifestar que em sento en sintonia amb les compareixences que s'ha produït aquesta setmana, i que han coincidit a posar de manifest aquesta necessitat d'aprimament i d'agilitat.

També vull manifestar que la nostra voluntat, i per això treballarem, és recuperar el consens que es va perdre quan es va reformar la llei de la Corporació de Mitjans Audiovisuais de manera unilateral des del Govern la primavera de l'any 2010, a través d'un decret llei. Igualment, la nostra voluntat és identificar les persones més adequades i més preparades per poder encapçalar el Consell de Govern de la Corporació, tal i com també s'ha posat de manifest durant les compareixences.

Per acabar, reiterar-los dues idees.

Primera. Que el Govern aposta decididament per projectar cap al futur amb força la Corporació, capteniment que de ben segur podem compartir tots plegats. Però que donades les circumstàncies, ara més que mai pensem que cal fer-ho cercant el consens i la complicitat de tots vostès.

Segona. Que les reformes que ha d'afrontar la Corporació en els propers temps requereixen un gran consens parlamentari i social, i en aquest sentit, els demano ajut_i em poso a disposició de tots vostès per treballar a fons en aquests propers temps, partint de les bases que els he exposat en aquesta compareixença.

Moltes gràcies per la seva atenció.